

A jövő hét szenzációja
RAMON NOVARRO
 nagy attrakciója
Ha a császár visszatér.
RAMON NOVARRO
 énekel
 szerdától a Belvárosban.

delme a költségvetési deficit eltüntetésére szükséges.

Wimmer Fülöp azt indítványozza, hogy a kisgyűlés ezt a szabályrendeletet vegye le a napirendről, mert meg van győződve arról, hogy ezt az adót a közgyűlés nem szavazza meg. A pénzügyi bizottság előtt olyan formában tárgyalták ezt a kérdést, hogy ez az adó csak egy évre szól. A szabályrendelet azonban örökös adót akar alkotni. Ma már új adóval nem lehet és nem szabad megterhelni a már úgy is tulterhelt polgárságot. A költségvetésből nemcsak az a 150.000 pengő fog hiányozni, amelynek pótlására szánják ezt az adót, de hiányozni fog a felekezeti segélyekre szánt 40.000 pengő is. Ezt a hiányt ezzel az adóval nem lehet pótolni. Sokkal nagyobb jelentőségű intézkedésekre van szükség.

Ezt az adót csak a belváros fizetné,

tehát a város lakosságát kétfelé osztaná, ami nem lehet jó hatású.

Dr. Kovács József szintén az adó mellőzését kívánja. A város lakossága a csatornaépítés költségeit egyszer már megfizette. Ha hiány van a költségvetésben, azt pótdóval kell kiegyenlíteni és nem kell ragaszkodni feltétlenül az 50 százalékos pótdó kulcsához. Ezt a kulcsot szükség esetén emelni kell.

Petrik Antal ellenzi a szivattyuzási adó kivetését, mert erre az adójövedelemre az általános csatornázás költségeinek fedezésére lesz majd szükség. Csallakozik Wimmer indítványához és kéri, hogy a kisgyűlés térjen napirendre a javaslat fölött.

A polgármester válaszolt a felszólalásokra. Kijelenti, hogy fokozni kell a jövedelmeket, mert különben »buggyan« a város. A pótdó-emelést nem tartja célravezetőnek. A szivattyuzási adót igazságosnak tartja.

A kisgyűlés szótöbbséggel ezután elfogadta a javaslatot.

Dr. Széll Gyulának

a háziulajdon felszabadítása

íránt előterjesztett indítványát ismertetette dr. Pálffy József és javasolta, hogy ebben az ügyben intézzen a közgyűlés felterjesztést a kormányhoz.

Wimmer Fülöp: Ma Szegeden 6000 kötött lakás van. Ebben a 6000 lakásban 6000 család lakik. Kinek van lelke a mai viszonyok között ahoz, hogy hater ezer család lakbérét a lakások felszabadításával máról holnapra felemelje. (Helyeslés.) Az indítvány elvetését kérem.

Körmendy Mátyás ipari szempontból a lakások felszabadítása mellett foglalt állást.

Dr. Pálffy József és dr. Csonka Miklós felszólalása után a kisgyűlés tizenkét szavazattal elfogadta az előterjesztést.

Az inségjárulék

szabályrendelettervezetet terjesztette ezután dr. Csonka tanácsnok a kisgyűlés elé.

Wimmer Fülöp a szabályrendelet kiegészítését kéri azzal, hogy az inségjárulékot fizetnie kell kivétel nélkül mindenkinek, a közalkalmazottaknak és a fegyveres erő tagjainak is. Az inség enyhítéséhez kivétel nélkül minden magyar állampolgárnak fizetnie kell valamit.

Petrik Antal tiztagu teljhatalmu direktorium alakítását javasolja, amely az inségakciót irányítaná. Tekintettel arra, hogy a város 750 ezer pengő államsegélyt kap földmunkálatokra, az inségadó kivetését időszerűtlennek tartja.

Dr. Tonelli Sándor szólalt fel ezután. Véleménye szerint a fegyveres erő tagjait nem lehet adóval megterhelni. Ezért azt javasolja, hogy csak minden köz- és magánalkalmazott fizesse az inségjárulékot. Abban az esetben, ha a köztisztviselők illetményeinek egyrészét a kormány igénybe venné az inség enyhítésére, az ne fizesse a városi inségjárulékot. Petrik indítványát képtelenségnek tartja, mert a városnak intézkedő hatósága van, amely mellé nem lehet más hatóságokat szervezni. Wimmer Fülöp helytelennek tartja azt, hogy

a szabályrendelet csak a 300 pengőn felüli jövedelmeket kívánja megadóztatni. Fizetniük kell valamennyit már azoknak is, akiknek havi 200 pengő jövedelmük van. Hangsúlyozottan kijelenti Wimmer, hogy a fegyveres erő tagjainak elvitathatatlan érdemei előtt meghajlik és nagy tiszteletet érez irántuk és megvan győződve arról, hogy a fegyveres erő tagjai önként is részt vállalnának az inségakcióból.

Október 19: Művészetek napja.

RÉGI SZEGEDI CSALÁDOK

Írta: dr. Szabó László

Csetneki. 1820 óta szerepel a rókusi anyakönyvekben.

Csetneki Ádám 1842-ben egy forintot adott a rókusi új temetőre.

Csiba. 1744-ben, az utolsó boszorkánypörök egyikében Csiba Örsébetre, mint tanura hivatkoztak.

Csibok. Chybok Miklós szerepel az 1522. évi tizedlajstromban.

Csibray. Az 1522-iki tizedjegyzékben szerepel Chybray Gergely.

Csider. 1522-ben Chyder László Kerek-utcai lakos.

Cslha. Az 1522. évi tizedlajstrom említi Chya Ferencet; a név azonban Chyba-nak is olvasható.

Csikay. 1522-ben a tizedjegyzék szerint Chykay Péter Lysa-utcai, Chykay Fülöp pedig Szent Lélek-utcai lakos. Ugyanakkor lakott itt egy Chykay János is.

Csikó. Ilyen nevű családunk is volt. Chyko Miklós 1522-ben Kun-utcai lakos volt.

Csikós. A Csikos és Csikós családok tagjai között a legrégebbi okiratokban nehéz eligazodni, mert a hosszú magánhangzóknek a rövidektől való megkülönböztetését a régi íródiákok nem ismerték.

Az 1522-ik évi tizedlajstromban Chykos Pál Csösz-utcai lakos, Cikós János pedig Szántó-utcai lakos. A különböző írásmód nyilván arra vall, hogy az egyik Csikos volt, a másik meg Csikós.

Hogy az igen népes Csikos és Csikós családok ezekről származnak, hitelesen nem állíthatjuk; lehet, hogy későbbi jövevények.

A város történetére vonatkozó irodalomban, az 1715-iki összeírás közlésében találunk egy »Csikós Mihály zsellér«-t, aki azonban az 1723-iki összeírásban már nem szerepel.

Ez a Csikós Mihály annak a Csikós Ferencnek, vagy Lukácsnak a leszármazottja, akik 1592-ben címeres levelet kaptak. A nemes-szerzők Tisza-Dadán laktak; valamelyikük a szabócsi területől, Dadáról átszármazott a Tisza tulsó partján lévő Szada községbe, mely már Zemplénmegyéhez tartozik. 1690 körül törökök és tatárok kirabolták Szadát és ezalkalommal Csikós János, Csikós Mihály és Csikós Gergely elmenekült. Így kerülhettek a Csikósok Szabolcsmegyéből Zemplénen át Szegedre. Hogy a szegedi Csikósok és az 1592-iki nemesszerzők közt kapcsolat van, annak csak egyetlen tanúsága van: a család birtokában egy pecsétgyűrű, melyben a címer az 1592-ben adományozott címerrel azonos. Ez nem perdöntő bizonyíték, de azt sem lehet mondani, hogy nem valószínűsíti a leszármazást.

Csikós Mihály családjának már megvannak az adatai az alsóvárosi anyakönyvekben és a — boszorkányperek irataiban.

Csikós Mihálynak Nagy Katalin volt a felesége. Gyermekük:

1. Erzsébet, sz. 1688 október 6-án.

2. Ilona, sz. 1692 augusztus 1. Meghalt kiskorában.

3. Ilona, sz. 1695 március 25-én. Ez is meghalt kiskorában.

4. Katalin, sz. 1696 június 5.

5. Ilona, sz. 1699 november 5. Muki Péterhez ment nőül. 1737 június 5-én, mint tanu vallott egy boszorkánypörben. Ekkor már öz-

vegy volt.

6. Judit, sz. 1701 december 17.

7. József, sz. 1707 március 20.

A hetedik gyermek születése után Nagy Katalin meghalt és Csikós Mihály újra nősült. Második nejétől, Domonkos Annától született gyermekei:

8. és 9. János és Erzsébet, ikrek; meghaltak kicsiny korukban.

A következő gyermekek anyjaként Ménesi Anna van bejegyezve; fel kell tehát tennünk, hogy Domonkos Anna vagy meghalt, vagy Ménesi Anna nevén is ismeretes volt.

10. II. János, sz. 1712 október 26.

11. Erzsébet, sz. 1716 május 26.

Az itt felsoroltak közül Csikós József (sz. 1707.) leszármazottjait ismerjük. Mielőtt velük foglalkoznánk, térjünk vissza atyjuk testvéreire.

A szeged – vásárhelyi színiszövetség

Ez a téma már évtizedek előtt fölvetődött a Szeged és Hódmezővásárhely színházait irányító férfiak előtt, de Hódmezővásárhely ellenállásán mindig hajótörést szenvedett. A többek között e sorok írója is az ellenzők táborába tartozott kétféle okból. Az egyik ok az volt, hogy Hódmezővásárhelynek a maga önállósága révén és országosan ismert színházpártoló közönsége révén mindig módjában volt válogatni a színházért versenyző legjobb társulatok között. Ennek köszönhető, hogy Krecsányi Ignác, Makó Lajos, legutóbb pedig Szendrei Mihály társulata játszott a nyári színpadon. Szendrei több, mint 10 éven át volt ennek a színháznak az igazgatója a közönség, a színügyi bizottság és a sajtó legteljesebbi megelégedésére. A másik ok a színiszövetség létesítésének ellenzésére az volt, hogy Szeged színügyi bizottsága nem volt hajlandó a vásárhelyi színügyi bizottságnak a szegedi színigazgató megválasztásában arányosan megfelelő jogosultságot biztosítani és ennél fogva Vásárhely, bizonyos foku alárendeltségi viszonyba került volna.

Ez volt a helyzet a háboru előtt. A háboru után zilált állapotok kiterjedtek a színházakra is és eddig senkinek sem jutott eszébe a háboru előtti eszmének felszínre hozása. Pedig, ha addig Szegednek volt nagyobb szükségére Hmvásárhellyel színiszövetséget kötni, most Vásárhelynek volna előnyére — természetesen megfelelő garanciák mellett ennek a szövetségnek nyélbe ütése.

Amióta Szeged arra az elhatározásra jutott, hogy színházát házikézelésbe vette, akkor a vásárhelyieknek, akiknél a régi nivó hanyatlóban van, eminens érdekük ennek az eszmének föltámasztása.

Krecsányi, Makó, Szendrei, — és még utóbb Andor Zsiga is — hozzászoktattak bennünket, hogy az orchesterben legalább 16—18 tagu zenekar szólaltassa meg a nagy zenekarra írott operetteket. Sebestyén Mihály azonban elégnek tartott egy 12 tagu zenekart is — kürtök, fagott, második trombita és második klarinette nélkül — miáltal zenészberek előtt elképzelhető, hogy miképpen hangzik ez a zenekar-kivonat. Ez a körülmény természetesen hozzájárult ahhoz, hogy a Budapestben még sikert aratott darabok is, a vidéken megbuknak.

Nekünk most, ha vissza akarjuk állítani színházunkat arra a nivóra, amelyen az évtizedeken keresztül állott, akkor a kapcsolatot ezentúl Szegeddel kell megteremtünk. Minthogy ez Szegednek is érdeke, bizonyára honorálni fogja a mi kívánságainkat is.

Arany János (Hódmezővásárhely).